

SPECTRUL ȘI REZISTENȚA LA ANTIMICROBIENE ALE INFECȚIILOR TRACTULUI URINAR ASOCIATE CATETERIZĂRII

Lucia GALBEN, Eugeniu CHEPTENE, Alexandru FERDOHLEB

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Lucia Galben, e-mail: galben luciagalben@mail.ru

Cuvinte-cheie: spectrul microbial, rezistență la antimicrobiene, infecții urinare asociate cateterizării.

Introducere. Infecțiile tractului urinar reprezintă cca 40% din totalul infecțiilor asociate asistenței medicale, majoritatea cazurilor fiind determinate de cateterizare. La pacienții fără cateter, tractul urinar este colonizat, de obicei, de microorganisme de origine enterică. Prezența unui cateter creează un mediu favorabil pentru persistența microorganismelor și formarea de biofilme, ceea ce crește probabilitatea ca tractul urinar să fie colonizat de microorganisme nosocomiale nonenterice. Prin urmare, este important să cunoaștem spectrul agenților patogeni asociați cu prezența unui cateter urinar.

Scop. Evaluarea spectrului și rezistenței la antimicrobiene a tulpinilor microbiene izolate din infecțiile tractului urinar asociate cateterizării.

Material și metode. Studiul realizat este unul secundar-sinteză narativă a literaturii. Informația a fost selectată din bazele de date electronice internaționale, din 2018 până în 2023, cu privire la spectrul și rezistența la antibiotice a infecțiilor urinare asociate cateterizării (ITUAC). În acest scop au fost folosite următoarele cuvinte-cheie în diferite combinații: cateter, infecție urinară, bacteriurie, rezistență la antimicrobiene. În studiu au fost analizate cele 38 de publicații selectate, precum și datele, și recomandările Asociației Europene de Urologie, Centrului de Prevenire și Control al Bolilor (CDC), inclusiv Ghidul pentru prevenirea infecțiilor urinare asociate cateterizării.

Rezultate. Cateterismul permanent, care durează 30 de zile sau mai mult, este definit ca „pe termen lung” sau „cronic”. Durata prelungită a cateterizării instantaneu duce la formarea biofilmului pe suprafața acestuia. La pacienții cateterizați pe termen lung, bacteriuria polimicrobiană apare în ~95% din cazuri. Cei mai frecvenți agenți patogeni asociați cu prezența unui cateter permanent sunt *E. coli* (21,4%) și *Candida* spp. (21,0%), urmați de *Enterococcus* spp. (14,9%), *P. aeruginosa* (10,0%), *K. pneumoniae* (7,7%), *Enterobacter* spp. (4,1%) și *A. baumannii* (1,2%). În rezumatul anual al datelor raportate de CDC, 24,8% dintre izolatele de *E. coli* și 33,8% dintre izolatele de *P. aeruginosa* au fost rezistente la fluorochinolone. Tulpinile de *E. coli* și de *K. pneumoniae* au prezentat rezistență în 5,5% din cazuri, inclusiv 21,2% la ceftriaxonă. Ratele de rezistență au fost relativ înalte chiar și la carbapeneme: *E. coli* 4%, *K. pneumoniae* 10%, *P. aeruginosa* 25% și *A. baumannii* 25,6%. Rezistență semnificativă a fost înregistrată la vancomicină (6,1%) și la ampicilină (3,1%) în cazul *E. faecalis*.

Concluzii. Cateterile urinare sunt recunoscute ca factor de risc major pentru dezvoltarea infecțiilor urinare asociate asistenței medicale. Spectrul microorganismelor în ITUAC este foarte diferit, iar din cauza formării biofilmelor rezistența la antimicrobiene a acestor tulpini este înaltă. Agenții patogeni din biofilme sunt bine protejați de antimicrobiene și de apărarea gazdei. Deoarece terapia antimicrobală la pacienții cateterizați duce la dezvoltarea rezistenței la antimicrobiene, strategia prudentă de administrare a antibioticelor, gestionarea cateterului și prevenirea ITUAC trebuie considerate prioritare.

Studiul este realizat în cadrul proiectului JPIAMR „Phage treatment and wetland technology as intervention strategy to prevent dissemination of antibiotic resistance in surface waters”; (PhageLand), cifrul proiectului - 22.80013.8007.1M.